

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK**JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci žalobce: **M. P.**, státní příslušnost Ukrajinská republika, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31.3.2016, č. j. OAM-1038/ZA-ZA02-ZA15-2015, o **udělení mezinárodní ochrany**,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě dne 22.4.2016 se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu), a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zastaveno podle § 25 písm. i) zákona o azylu. Dále bylo rozhodnuto, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je podle článku 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, Polská republika.

Žalobce namítal, že žalovaný při svém rozhodování dostatečně nevzal v potaz jeho sociální situaci, důvody, které jej vedly k opuštění jeho vlasti. Nevyhodnotil, zda tyto

důvody jsou či nejsou důvody humanitárními, jež by ospravedlňovaly postup dle článku 17 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 a vedly k rozhodnutí žalovaného převzít žalobce jakožto žadatele o azyl. Žalobce poukázal na to, že již v rámci podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice uvedl, že ze své vlasti vycestoval dne 15.11.2015 ilegálním způsobem přes neznámý přechod. Ve vlasti neměl kde bydlet, neměl tam ani práci, žil v samém epicentru války. Všechny jeho majetek zůstal na Ukrajině, v jeho vlasti se nedá žít, dochází tam k závažnému porušení lidských práv, k vážnému ohrožení života civilistů. Proto se rozhodl odejít ze své vlasti, a to do země, kde bude moci žít v bezpečí a svobodně. Důvodná obava z vážného ohrožení jeho života jej vedla k opuštění vlasti a k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Důvody, které jej vedly k opuštění Ukrajiny, jsou tedy dle jeho názoru důvody humanitárními, na základě nichž měl žalovaný převzít žalobce jakožto žadatele o azyl a posoudit jeho žádost o mezinárodní ochranu, i když není příslušný podle kritérií daných Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013. Žalovaný tak nepostupoval, čímž dle názoru žalobce došlo k porušení práva na respektování rodinného a soukromého života. Za situace, kdy ve své vlasti probíhal ozbrojený konflikt, kdy žalobce neměl možnost pracovat, očekával, že mu v České republice bude poskytnuta ochrana před hroící vážnou újmou na životě ve své zemi tak, aby mohl rozvíjet svou vlastní osobnost. Žalovaný svým postupem de facto odmítl poskytnout žalobci mezinárodní ochranu.

Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Žalovaný nejprve konstatoval, že na základě údajů, že žalobce byl dne 1.12.2015, kdy učinil prohlášení o mezinárodní ochraně na území České republiky, držitelem dlouhodobého víza č. X vydaného Polskou republikou, jehož platnost skončila méně než před šesti měsíci. Bylo tak nutné aplikovat kritérium dané článkem 12 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013. Správní orgán proto požádal dne 22.2.2016 Polskou republiku o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu, kterou žalovaný podal v České republice. Dne 26.2.2016 obdržel správní orgán informaci, že Polská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu. Současně se zabýval skutečností, zda v případě Polské republiky existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky řízení žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný zdůraznil, že Polská republika je právoplatným členem Evropské unie, k mučení, nelidskému zacházení apod. ve smyslu zákona o azylu, v průběhu azylové procedury zde nedochází, státní moc zde dodržuje lidská práva a je schopna zajistit dodržování lidských práv a předpisů, ratifikuje a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad dodržováním těchto práv. Polská republika je považována za bezpečnou zemi původu nejen Českou republikou, nýbrž i ostatními státy Evropské unie.

K diskrečnímu oprávnění podle článku 17 Nařízení č. 604/2013, jehož se žalobce dovolává, žalovaný uvedl, že jde o tzv. doložku svrchovanosti, která zachovává členskému státu pravomoc k výkonu práva poskytnout azyl nezávisle na členském státu příslušném k posouzení žádosti na základě kritérií stanovených Nařízením č. 604/2013. Členskému státu, který rozhoduje o přemístění žadatele, je tedy dána možnost si dle svého vlastního uvážení ponechat žadatele ve své vlastní jurisdikci. Žalovaný zdůraznil, že samo toto rozhodnutí posoudit žádost o mezinárodní ochranu však představuje

pouze oprávnění členského státu, nikoliv povinnost, a proto není užití institutu diskrečního oprávnění vynutitelné, a to ani soudní cestou. V situaci, kdy členský stát tohoto oprávnění nevyužije, není povinností správního orgánu, který ve věci rozhoduje, tuto okolnost ve svém rozhodnutí výslovně odůvodňovat. Žalovaný uzavřel, že žalobní námitku, kterou se žalobce domáhá posouzení možnosti využití diskrečního oprávnění podle článku 17 Nařízení č. 604/2013, nelze shledat důvodnou.

K žalobcem tvrzeným humanitárním důvodům žalovaný poukázal na to, že na otázku, z jakého důvodu žalobce opustil svou vlast, v žádosti o udělení mezinárodní ochrany odpověděl, že neví, neměl tam co dělat, není tam práce, jsou tam nízké mzdy a nedá se z toho žít. Do března 2014 žil žalobce v Doněcké oblasti a od března 2014 v obci Bodnariv v Ivanofrankovské oblasti, tedy na západní Ukrajině, z vlasti vycestoval autobusem z Ivanofrankovska do Varšavy. V Ivanofrankovské oblasti, což je západní Ukrajina, kde neprobíhají boje a válka, žije jeho matka a dva bratři. Z výše uvedeného je zřejmé, že akcentovaný humanitární důvod nemá opodstatnění. Žalovaný uzavřel, že jeho rozhodnutí je opřené o bezprostředně závazné Nařízení Evropského parlamentu a Rady a vychází ze zjištěného skutečného stavu věci.

Krajský soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb. rozhodl ve věci bez nařízení jednání. Žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil. Žalobce se na výzvu soudu učiněnou dle § 51 odst. 1 s.ř.s. ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násled. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.). Vzhledem k výše uvedenému soud žalobu vyhodnotil jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že řízení o mezinárodní ochranu probíhalo za přítomnosti tlumočnice z ukrajinského jazyka a bylo zahájeno žádostí ze dne 7.12.2015. V ní žalobce uvedl, že je státním příslušníkem Ukrajiny, ukrajinské národnosti. Je svobodný. O azyl s ním nežádají žádní rodinní příslušníci. Na území České republiky vstoupil 15.11.2015 ilegálně přes neznámý přechod z Polské republiky. Od roku 2006 do března 2014 se zdržoval na Ukrajině v Doněcké oblasti v obci Andrijivka. Od března 2014 se zdržoval na Ukrajině v obci Bodnariv. Na území EU vstoupil v březnu roku 2014 v Polské republice na základě cestovního pasu a schengenského víza vydaného Polskou republikou. Cestovní pas mu byl odcizen 16. nebo 17.11.2015. V pohovoru dále uvedl, že cestovní pas buď ztratil, nebo mu jej někdo odcizil, ztrátu hlásil olomoucké policii někdy v listopadu 2015. České vízum si nevyřídil, neboť v době jeho odjezdu nebylo možno si české vízum vyřídít, jednodušší bylo získat polské vízum. O mezinárodní ochranu v Polské republice nepožádal, neboť mu nikdo neřekl, že by mu mohl v Polsku pomoci. Poláci se k Ukrajincům chovají jako k otrokům. V Polsku pracoval v zemědělství a za jeho práci mu nezaplatili. V České republice chce žít legálně, nechtěl mít potíže s policií, chtěl zde být zákonně, pracovat a žít jako Evropan. Z vlasti odešel z ekonomických důvodů. Dále uvedl, že nemluví rusky, mluví ukrajinsky, a za toto by jej mohli zbit nebo zabít. V Doněcké oblasti v obci Andrijivka žil asi dva roky, pracoval tam na šachtě. Do válečných událostí na Ukrajině bylo vše v pořádku, po těch událostech kdo mluvil ukrajinsky, buď byl zbit, nebo zabit, proto odjel. Pochází ze západní Ukrajiny, má tam trvalý pobyt. Na západě Ukrajiny žijí jeho rodiče.

U nich bydlet nemůže, protože u nich žijí jeho dva bratři, nemá tam kde pracovat. Potíže se státními orgány na Ukrajině neměl.

Ze správního spisu dále plyne, že žalovaný dne 2.2.2016 obdržel od Polské republiky informaci o tom, že žalobce byl držitelem dlouhodobého víza č. X vydaného Polskou republikou a platného ode dne 4.8.2014 do 14.7.2015. 22.2.2016 požádal žalovaný Polskou republiku o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, kterou žalobce podal v České republice. Dne 26.2.2016 žalovaný obdržel informaci, že Polská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.

Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 31.3.2016, č. j. OAM-1038/ZA-ZA02-ZA15-2015 rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu a dále rozhodl, že státem příslušným k posouzení žádosti žalobce podle článku 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 je Polská republika. V odůvodnění žalovaný odkázal na příslušné články Nařízení Evropského parlamentu a Rady a nejprve zkoumal, zda je ve smyslu uvedeného nařízení dána příslušnost České republiky k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný konstatoval, že za situace, kdy žalobce byl 1.12.2015, kdy učinil prohlášení o mezinárodní ochranu na území České republiky, držitelem dlouhodobého víza č. X vydaného Polskou republikou, jehož platnost skončila před méně než 6 měsíci, je nezbytné aplikovat kritérium dané článkem 12 Nařízení Evropského parlamentu a Rady, které v odůvodnění napadeného rozhodnutí citoval. Současně se zabýval skutečností, zda v případě Polské republiky existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů, které by dosahovalo možného rizika nelidského či ponižujícího zacházení a tyto neshledal. Žádným z odpovědných orgánů nebylo vydáno stanovisko požadující, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Polské republiky, jak bylo učiněno např. v případě Řecka. Polská republika je členem Evropské unie, je považována za bezpečnou zemi původu v Polsku nehrozí nelidské či ponižující zacházení ve vztahu k vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany. Správní orgán tak požádal Polskou republiku dne 17.12.2015 o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a dne 2.2.2016 obdržel informaci, že Polská republika svou příslušnost uznala. Na základě uvedeného dovodil, že jsou naplněny podmínky stanovené v § 10a písm. b) zákona o azylu a žádost na území České republiky je tak nepřípustná, a proto dle § 25 písm. i) citovaného zákona bylo řízení zastaveno.

Podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů se řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná.

Podle ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013 je součástí Dublinského systému a stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného

k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států. Tento systém na jedné straně brání žadatele o azyl, aby nebyli postupně vyhošťováni a nebyla jim poskytnuta ochrana, ale na druhé straně také chrání státy EU, aby nebyl azylový systém zahlcován několikanásobnými žádostmi z důvodu vyhledávání jednotlivými žadateli nejvstřícnějšími přístupy ze stran členských zemí. Mezi základní pravidla daná citovaným nařízením v otázce příslušnosti země k azylovému řízení je vyjádřeno v ust. článku 12.

Podle článku 12 odst. 4 citovaného nařízení č. 604/2013, pokud je žadatel držitelem pouze jednoho nebo více povolení k pobytu, jejíž platnost skončila před méně než 2 roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před méně než 6 měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, použijí se odstavce 1, 2 a 3, dokud žadatel neopustil území členských států. Podle odst. 2 článku 12 téhož nařízení, pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13.7.2009 a kodexu Společenství o vízech. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.

Je nesporné, že žalobce byl v době podání žádosti o mezinárodní ochranu na území České republiky dne 7.12.2015 držitelem jednoho víza č. X vydaného Polskou republikou, jehož platnost skončila před méně než 6 měsíci (vízum bylo platné od 4.8.2014 do 14.7.2015). S ohledem na výše citovaná právní ustanovení, je nutno aplikovat kritérium dané článkem 12 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013. Žalovaný proto správně dovodil, že státem příslušným k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, je Polská republika, která vízum žalobci udělila.

Soud tak dospěl k závěru, že žalovaný ve věci správně postupoval dle § 10a písm. b) zákona o azylu, neboť žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný členský stát Evropské unie. Je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, pak se řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaví dle § 25 písm. i) citovaného zákona. Přesun žadatele z členského státu, kde byla žádost o azyl podána, do příslušného členského státu, se provede po dohodě dotčených členských států v souladu s národními právními předpisy dožadujícího se členského státu, jakmile je to z praktického hlediska možné, nejpozději však do 6 měsíců od vyslovení souhlasu s převzetím druhým členským státem nebo po rozhodnutí o odvolání nebo přezkumu, pokud jím byl přiznán odkladný účinek. Soud neshledal, že by žalobce postupem žalovaného byl zkrácen na svých právech, postup žalovaného byl shledán zcela v souladu s platnou právní úpravou.

Podle článku 17 Nařízení č. 604/2013 odchýlně od článku 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.

Dle názoru soudu z citovaného diskrečního ustanovení, jehož se žalobce v žalobě dovolává s tvrzením, že důvody, které jej vedly k opuštění Ukrajiny, jsou důvody humanitárními s tvrzením, že ve vlasti neměl kde bydlet, neměl tam ani práci, žil

v samém epicentru války, všechen jeho majetek zůstal na Ukrajině, v jeho vlasti se nedá žít, dochází tam k závažnému porušení lidských práv, k vážnému ohrožení života civilistů, krajský soud předně uvádí, že v citovaném článku 17 Nařízení č. 604/2013 je zakotveno pouze oprávnění členského státu nikoli povinnost členského státu posoudit žádost o mezinárodní ochranu, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Soud souhlasí s názorem žalovaného, že užití tohoto institutu diskrečního oprávnění není vynutitelné a že v situaci, kdy členský stát tohoto oprávnění nevyužije, není povinností správního orgánu, který ve věci rozhoduje, tuto okolnost ve svém rozhodnutí výslovně odůvodňovat. Za tohoto stavu není žalobní námitka žalobce, že žalovaný možnosti využití diskrečního oprávnění podle článku 17 Nařízení č. 604/2013 neposoudil, důvodná, stejně tak ani námitka žalobce, která se vztahovala k využití diskrečního oprávnění podle článku 17 Nařízení č. 604/2013 s tvrzením, že důvody, které jej vedly k opuštění Ukrajiny, jsou důvody humanitárními, neboť tato okolnost tedy otázka existence humanitárních důvodů se vztahuje k posouzení užití diskrečního ustanovení zakotveného v citovaném článku 17 Nařízení č. 604/2013, přičemž jak výše uvedeno, bylo toliko oprávněním nikoli však povinností žalovaného se užitím institutu diskrečního oprávnění zabývat, užití institutu diskrečního oprávnění není vynutitelné, a to ani soudní cestou.

Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, soudního řádu správního, soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **I z e** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 15.7.2016

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně